

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre ... 3 frt. — kr. Félévre ... 1 50 " Negyedévre ... 1 50 " Lekezeseknek, tanítóknak, kisebb fizetési hivatalnokoknak, tanulónak és kispárosoknak negyedévre 1 frt.	Szerkesztőség: a hova a lap szellemi részét illető le- velek és előfizetési penzek küldendő: Budapest, VIII. Mária-utca 30. Kéziratokat nem küldünk vissza.	Megjelen minden vasárnapon. Szerkeszti és kiadja: KADOR SÁNDOR. Egyes szám ára 12 kr.	Kiadóhivatal: Budapest, VIII. Mária-utca 30. Fogad mindennemű hirdéseket valamint a nyiltérbe való közlemé- nyeket árszabály szerint.	Lapunk számára hirdéseket elő- gadnak még: Frankfurt: a/M.: Daube G. L. és Ta. Bécs: Mosse Rudolf, Sellenstütte Nr. 2. és Oppelk A. Stubenbastei Nr. 2. Budapest Valamennyi hirdetési iroda.
--	---	--	---	--

Korunk legnagyobb zsarnoka.

Nem a muszka ezért értjük, ki százával, ezrével küldi leghívebb alattvalóit, a szegény lengyeleket Sziberiába ólombányáiba. Pedig azok nem esküsznek össze sem személye, sem trónja, sem uralkodó háza ellen. A nihilisták között lengyel nincs.

Nem is értjük a francia moeskos ficzkókat kik nyomorgatják az egyház legidősebb leányát, a francia egyházat, mely egymaga több hittérítőt ad, mint a többi országok együtt véve. Tehetik, ez idő szerint kezökben a hatalom. És meddig fog ez tartani? A míg az Úr reájok nem pillant.

De még a mi parlamentünket sem értjük, a hol az elbizakodott többség gúnyos hahotával fogadja az ellenzéknek legüdvösebb javaslatait.

Mert mindezen apró és nagy zsarnokoknál vannak kegyenczek, kik kivételes kiméletben részesülnek.

Hanem korunk legnagyobb zsarnoka előtt nincs kivétel. Fönt és lent meghódol neki minden halandó egyaránt, és a mi bámulatos: kényszer nélkül.

Ezen zsarnok nem más, mint a — divát!

Meri-e ezt valaki tagadni?

Az emberek semmitől sem félnek annyira, mint a nevetségessé válástól. Inkább tönkre teszik magukat, mint hogy a divattal ellenkezzenek.

Nem kell ám azt gondolni, hogy a divát öldöklő szelleme csak a nagyvárosokban pusztít? Szedi az áldozatait a falúkon is. Ezen tekintetben nem finyás, nem változós.

Már a mult században, sőt a mult ez-

redben is uralkodott a divát, de nem annyira, mint napjainkban.

Most divatosan étkeznek, divatosan ruházkodnak, divatosan vétkeznek és divatosan elpusztulnak.

Nem szükséges a fővárosi bálakat sorba látogatni azért, hogy fogalmunk legyen a divatos fényüzésről. Egyik-másik fővárosi ujság leírja: ki, hogyan volt öltözve? Hanem tekintsük meg a kisebb városok, sőt falvak multságait, bizony itt is elbámul az ember a roppant fényüzésre! Honnét a költség ilyen nyomasztó közgazdasági viszonyok közt?

Az a közönséges és tisztességes polgári osztály, az úgy nevezett honoratorok; ezek ismét úgy, mint a grófok és hercegek. Hát aztán a grófok és hercegek, mit csinálnak, ők hogyan öltözködjenek?

Ez nem jól van úgy, a hogyan van! Ha valahol szükséges, itt bizonyára háromszorosan szükséges az üdvös reactio, a forradalom. De ki kezdje?

Lám: a forradalmak rendszeren alulról fölfelé törnek. A divát elleni egyszerűség forradalma törjön fölülről lefelé.

Az alsóbb körök szeretik utánozni a főlebbvalókat. Tehát mutassanak példát, majd meglátjuk: lesz-e haszna? Mi hisszük, hogy lesz.

Mily ocsmány és egészségellenes sokszor ez a divát. Sérti a szemérmeket akár hányszor. Emlékezzünk azokra a kivágott karokra és mellekre!

Hanem a mint egyszer divát, legyen az akármilyen egészségtelen, akármilyen szemérmetlen, azonnal szép, jó és észszerű, mert — divát.

Azt nagyon jól tudják, hogy ezen szerény sorok, nem fogják a világ kerekének

forgását megakadályozni, sem az eszeveszett divatot a kellő korlátok közé vissza szorítani. Épen nem, mert ha valahol, bizonyára ezen kérdésnél lehet alkalmazni azon közmondást; egy csapásra nem dől ki a fa. Hanem azért nem szününk küzdeni a divát szélsőségei ellen. Teszszük ezt valláserkölesi és hazafisági szempontból.

A „Korunk” címében ott áll, hogy „Társadalmi . . . hetilap.”

Bizonyára a divát egyike a legégetőbb társadalmi kérdéseknek, melyeket törvényhozás utján, szabályozni nem lehet, hanem társadalmi úton, közmegegyezés folytán kell rendezni. — a míg nem késő.

Ha addig divát volt a fényüzés, legyen divát az egyszerűség.

Ne engedjük, hogy a divát uralkodjék rajtunk, hanem mi uralkodjunk fölötte.

Ezen lázadást a divát zsarnoksága ellen a keresztény morál is helyesli.

Bacsikády Ágoston.

Népkörság.

Az erkölesi emelkedés alapja úgy egyekben, mint nemzetekben a szív vallásos tisztasága.

Mihelyt földi vágyak, szenvedélyek, szív-és elmetompító dolgok lépnek előtérbe: az erköles, a földi nyugalom, családi béke alapjukban vannak megingatva.

Az alsó rangú népben, mely mintegy elszigeteltnek látszott az országok és nemzetek nyugalomát felzavaró mozgalmak elől, a mely felett a duló emberi szenvedélyszülte viharok nyomtalanul tüntek el, lassankint a társadalmi ferdeségekkel megindult álomorál gyümölcsei jelentkeznek.

Hol a katholicismus isteni tana hinti áldásos magvait, hol a sziklára épített egyház szolgálja a népet: az ember bizonyos édes érzéssel szemléli az egyszerű nép áhitatos vallásos lelkiületét.

Látja, hogy a kath. vallás miként ambicionálja az emberi szívet örök boldogságára és ennek következtében távoltartja mindama durva szenvedélyektől, melyek lerontják az emberben az embert.

Fájdalom! szegény székely pór nép sok helytt közeledik eme végponthoz; oka igen nagy mértékben a szesz italok, különösen az úgynevezett „pálinka“ rendkívüli használása.

Mint egy métey, mint egy isteni csapás uralkodik ez a szegény népen, hogy súlyedését végre megútván, ahhoz térjen vissza, kitől elpártolt.

Oly rendkívüli mértékben van ez elterjedve, hogy megdöbbentő káros következményeit a pór nép erkölcsi és anyagi végromlása a legszomorúabban bizonyítja.

A napszámos, ki kézi munkájával mint szegény ember sorsához képest tisztességesen megélhetne, a pálinka-kórság miatt oda jut, hogy családjának nincs egy betető falatja; éhes gyermekére nincs egy inge; ő maga, mit nappal keres, este megiszsa, mit héten át gyűjt, az Úr napján (!) eldorbézolja.

Azaz, hogy tulajdonképen nem kap ő semmit, mert a zsidó már rég appellált rá; mit törődik a zsidó azzal, hogy szegény ember családjá éhen hal is meg; a zsidó morál nem ismer könyörületet!

A zsidó elve, hogy gazdagodjék, hogy a szegény munkás nép gyászos romjain saját penészes garasait verje össze!

Ha van valami pénze a szegény munkásnak, az a zsidóhoz vándorol. Ha elfogyott? Ah, a zsidó már jól tájékozta magát; ad ő hitelbe is, nem kéri sokáig; egyszer csak az adósnak még utolsó párnája is a zsidó lomtárába kerül.

És a nép nem tud okulni, nincs, ki szemeit fölnyissa!

Nincs, mert hiányzik a kath. vallás áldásos hatása, mely a kőszívet nyájassá, az elfajultat kedves bűnbánóvá teszi.

Már megbocsát nekem mindenki, de

ezeket protestans községekben tapasztaltam; nem állítbat m., hogy nem mutatkoznak egyebütt is, de én nem tapasztaltam; legalább nem úgy, hogy komoly aggodalomra adhatna okot.

Nem vallásgyűlölet vezet, hisz akkor nem mutatnám sebeiket, hogy orvosolják, hanem az, hogy sajnálom embertársam súlyedését s mint honfitársamért szívem mélyéből fájdalom.

Nagyon világos, hogy az anyagi romlással párhuzamosan jár, sőt inkább megelőzi az erkölcsi romlás.

Szegény protestansnak nincs oltára, nincs áldozata; ha templomba megy, hall beszédet s távozik úgy, mint jött.

Mit tegyen ő, kinek nincsenek elvei, ki nem bír distingváló tehetséggel, ki a kísértésnek oly hamar áldozatul esik?

Nem túlozok, ha azt mondom, hogy a népnek helyenkint (tudomásom szerint) eme szomorú súlyedés a katholicismus hiányának eredménye.

Hisz a ki hetenkint legalább egyszer az oltárnál térdelve, nem emlékszik meg az isteni megváltó haláláról, nem ébred fel abban soha a szeretet Krisztus iránt, nem fog az soha valódi utálatot érezni a bűn iránt.

Ha a jámbor atya ajkairól gyónás közben hallanak ők is a kegyes és istenfélő intelmeket: ma nem kellene ily társadalmi kórság fölött panaszkodnunk.

Ismerek községet, hol sátoros ünnepeken kívül két hallgatónál több ritkán van a protestans templomban.

A mily megdöbbentő ez, ép oly szomorú az, hogy ezalatt az illetők Iczig vendégei.

De nemcsak magok a családapák szenvednek ebben a mániában, hanem igyekeznek még gyermekeiket is a zsidó bachanalíák papjaivá szentelni.

A kis gyerekeknek csemege helyett pálinkát nyújtanak, s már emez öntudatlan állapotban beoltják a ronda szokást az ártatlan csecsemőbe.

Ha nagyobb a gyerek, atyja már magával viszi, s a még romlatlan keblű gyermekre a tivornyak vad duhajkodásai valjon oly kedvező benyomással vannak-e, hogy benne később az erkölcs nemes eszméi megfogonhassanak?

A gyermek már korán megszokja ez undok kórságot; a mit pedig Jancsi tett, János nem hagyja el könnyen.

A koresmából hazavetődő férj rátámad fúséggel küzdőködő nejére; a családi perlekedésnek rendesen tragikus végei vannak.

Igy van ez igen sok helytt, sőt mi még leverőbb, az asszonyok is nem ritkán eme botrányos betegségben fetrengenek.

Szomorú állapot; vajon ez is a XIX. század felvilágosult szabad szellemének-e az eredménye; valjon kié a felelősség?

Kinek volna kötelessége az illető helyeken a népet e botrányos iszákosságtól visszatartóztatni?

Minek következtében a szegény, különben munkás székely nép, a zsidóság haramia kezei közt tönkre megy anyagilag, tönkre megy erkölcsileg.

Utoljára nincs mit tennie; mije volt, már a zsidóé; múltján elmerengve, kétség-gel néz a jövőbe, vagy öngyilkos lesz, vagy kivándorol (leginkább Oláhországba).

És ez iszákos szenvedély az ép szívet megrontja; a lelket istenétől elfordítja, a kárhuzatos sötétség örvényébe taszítja.

Alapját veti meg a családi béke felülésének; a jó gyermeknevelés csiráit még bölcsőjében leforrázza. Képtelenné teszi az embert az ideiglenes és örök boldogságra!

Ime, — következményei a zsidó ipar uralmának, s sok tekintetben a tökéletesedést kereső (!) protestantizmusnak.

Hatása a XIX. század társadalmi ferdeségeinek és a tökélesedést, szeretetet hirdető társulatok álszavainak. (Szabadkm.)

Olyanok ezek, mint a síma tenger, mely oly édesen csalogat, de keblében halált rejti.

TÁRCSA

Az emberekhez!

Örvény felé megy gyorsan a nagy világ!
Vallást! hitet! nem értnek az emberek!
Romlott szívük betelve rúttal
Hódol a bűn s a sötét urának!

Háldatlan ember! meddig iparkodol
Isten türelmét egyre kísértetni?
Nemcsak teremt Ő egy szavával —
Ront is ezer nagyot és hatalmast!

Bűnökkel telve voltak az emberek
Egykor, miként most s Isten igaz nevét
Gyalázták s nem hívték, hogy Isten
Sujtani tud súlyosan redjük.

Időt adott a megjavulásra Ő,
Sokat nekik; — de nem követék szavát...
Lesujtott hát közjüket végre!
S elsöpöré valamennyit innen!

Fekélyes ember! sorsod ilyen leend,
Ha nem használod jól az adott időt!
Favuly meg! térj magadba gyorsan:
Sujtani készül az Isten újra!

Favuly meg óh! ha térdeden esdekelsz
Bocsánatért, megadja bizonynyal Ő,
Örömmel felfogad keblére.
S boldogan élsz azután jutalmúl.

De félj, ha daczczal ellene küzködöl
Tovább is még, — elér keze sujtva is!
Lesujt ahhoz, kit most imádasz,
És vele lész a pokolba mindig.

S ha majd rivalgnak a harsona hangjai
Hozzá hídba fogsz közelegni te.
Már akkor későn lesz a bánat;
Rád se tekint! ki se hallgat Ő már!!

Misek Lajos.

A TÉL.

Hull a pehely lehullott rég
A fa fonnyadt levele
Megdermedt a kisdud virág
Illatszóró kebele.

Nem cseveg a kis madárka
Szebb pagonyba távozott...
S zöld lomb között, ingó ágon
Boldogságról dalol ott

Megdermesztet fűt, virágot
A fogyasztó tél szele
Elhalt minden csak szívem él
S fájdalommal van tele

Minden enyész minden lankad
Csak bánatom egyre nő!
Ah szívemnek halált hozó
Rideg tele mikor jó?!

Most is van tél hideg sirba
Döntött minden életet
De kebelem, kintelt szívem
Eddig el nem vérezett!!

POSZTÓSSY M. JÓZSEF.

Zarándoklati emlékek.

Irta: Dr. Kazaly Imre.

I.

Római utam előtt, de meg azután is,
ismételve megfogadtam, hogy zarándoklatomról frni mit sem fogok.

Sokszor hallám már a kifogást, hogy az irodalomnak hol egyik, hol másik ágához kapkodom. — Útleírásommal nem akarom a kritikusok epéjét újból felzavarni.

És lám, mégis megszegttem fogadásomat!

Nem tehetek róla. — Két heti utamban sokat láttam, sokat tapasztaltam. — Élelményeim mint méh-raj zúgnak fejemben. A méh-raj rövid időn menthetlenül elrepül, ha a gazda hamarosan köpübe nem fogja. Úti emlékeim is nyomtalanul tova illanak a felledés röpké szárnyain, ha toll és tinta bilincseivel papírhoz nem kötöm azokat.

De meg azután le is kell számolnom önmagamnak szép utamról.

Legyen protestans. vagy akármi, de kinek hivatásköre, hasson oda, hogy a nép, a nemzet zömének erkölce mentve legyen.

Ha ez a zsidó kalmárság áldozatául esik, azt hiszem jobban fog fájni, mint a 40 millió deficit! Dixi!

Hajnal.

Bozót közt is megterem az ibolya.

Rajz. Irta: V. Sz. L—l Tóni.

(Vége)

E levélke Belkövyt örömittassá tevő felcsigázott képzelődése számtalan gondolatnak, ábrándnak adott helyet; s ő, ki a multkor még oly féltéken s szorongva sompolygott, most büszkén lépdelt a Foky-palota kapuja alá. Egy hölgy a grófkisasszony imatermébe vezeté őt, hol Hadrik kisasszony imazsámolyán térdelve, imádkozni látszék. Belkövy beléptekor fölemelkedett s feléje fordulva bájos akadozással mondá:

— Uram... vártam... önt.

E néhány szó elég volt az ifjúnak már eddig sem egészen helyén levő esztét teljesen fölforgatni. Térdre hullt a grófnő előtt s szerelemről kezdett beszélni.

Hadrik kisasszony halványan, de némi büszkeséggel támaszkodva imaasztalához, intett az ifjúnak, hogy keljen föl, ki zavarát palástolni akarva ezt megtevé.

— Bocsánat, kitérésért, angyali kisasszony, de én boldog, kimondhatatlanul boldog vagyok.

— Oh boldog...? s mi tevő önt azzá uram? — kérdé a grófleány, kinek bámulását csupán ártatlansága magyarázhatja meg.

— A parancs, — felelé a színész, — mely lábaihoz rendelt. E szavak fölvilágosíták őt elkövetett könnyelműségének következményéről, s arczát kezeibe rejtve könyezett.

— Kegyet sír és hallgat?! — szolt meghatóan az ifjú, szinte megrezzentve a fiatal hölgyet.

— Oh uram! — mond aztán hidegen, de harag nélkül, — vakmerősége haragra

jogosíthatna; de megdölgölv, hogy e kényes helyzetbe saját tapasztalatlanságom hozott, nem merek önre boszankodni.

— Oh!... hát miért hívatott méltóságod?

A grófnő egy székre mutatott, maga pedig imazsámolyán foglalt helyett s mondá: — Igazán uram, az önt vezető bűnös eszmék miatt, nem is tudom, mikép hívjam fel figyelmét egy nagyszerű és igen fontos tárgyra, mely az ön üdvösségéért elfeledtettem velem, hogy mint kellett volna tennem nem grófnői tekintélyem, hanem női méltóságomnál fogva. S használva a zavart, melybe a reményeinek végmegsemmisülését látó Belkövy esett, folytatá:

— Tehát ön halálról nem is gondolva, csupán az életre gondol uram?

— Oh grófnő! kegyed előtt így visszatevte e pillanatban kívánnám a halált.

— És nem félne ön ily halálosan vétkes állapotban, midőn közeledni érezné?

— Nem értem grófnő — felelé őszintén a színész.

— Érezve mestersége erkölctelenségét... s csaknem köztudomású bűnös voltát?

— Oh tündéri hölgy! — szakasztá félbe melegen a színész, — talán tagadja, hogy a multkor játékkal a legdrágább gyöngyöt csaltam ki gyönyörű szemeiből.

— Szánakozásból könyeztem uram, ... én önt sirattam, ... az ön sorsát. Oh hallgasson meg; hagyja el a színpadot!

— Dicsőségem színhelyét grófnő! hol esténként a tengernyi nép tapsvihara jutalmazza napi fáradságomat?

— Üdvössége megfosztóját, kárhozatja okozóját, uram!

— Valóban nem hihetem, hogy komolyan beszél grófnő.

A grófkisasszony kecseljes mozdulattal emelé Belkövyre könyes szemeit.

— Nézze uram! — úgy mond, — s lássa, tréfálok-e?

A könnyelt szemek újbóli megpillantása térdre ejté Belkövyt.

— Parancsoljon velem grófnő! — mond az elhatározott ifjú megrendülve.

— Ön megjavul.

— Igen is, — felelé a nélkül, hogy tökéletesen tudná, mit ígér.

— Ön megtér — folytatá élénken s akadozás nélkül a grófnő, — s gyóntatóul fölkéri Linusz atyát, s ha ő tanácsolja, hogy ön szerzetes legyen, kolostorba megy, — nemde?

Belkövy mást akarva mutatni, mint a mit érez, élénken ugrott föl:

— Kolostorba! — kiálta, — én, Belkövy barát legyek! gondolja csak meg grófnő, hogy ehhez nincs hivatásom.

— Majd ad a jó Isten. S mit uram? nem ígerte ön? — szolt a grófkisasszony kedvesen s a szívet megindító szemrehányás hangján.

— Oh mindent! mindent, a mit ezenkívül kíván, azt is teljesítem drága grófnő; de kegyeskedjék most egy kissé meghallgatni, mert mi egymást eddig nem értettük. Kegyed tiszta, mint a harmat, mely az égből gyöngyözik; szent, mint az angyalok, s ezekkel egyenlően csupán Istent szereti; én állatibb vagyok, mint e földön a legtöbben, én nemcsak Istent, hanem teremtményei remekét — kegyedet is imádom. Bocsánat jó grófnő!

— A kegyed tiszta nézetei engem magamban térítenek; szánom boldogtalanságomat, de csupán azért, mert a kegyed legbecesebb tetszését meg nem nyerhetem; s ha van mit bánnom ez életben, úgy azon tettem az, hogy a kegyed zavartalan boldogságát szerelmi vallomásaimmal nyugtalanítani merészkedtem. Ebből láthatja grófnő, hogy mi nem értettük egymást.

— Tehát meg akar ön maradni régi, bűnös életében továbbra is?

— Egy kárhózzal több vagy kevesebb; nem érdekelheti ez kegyedet jó tündér; minek is azt feszegetni! — felelt Belkövy az elhalt remény hangján.

— Eh uram! ha az nem érdekelne, akkor minek hívtam volna önt ide? — mondá kedvesen türelmetlenkedve a bájos leányka

Kissé rendeznem kell az élemlények tarthatóságát. Meg kell emésztennem az indigesta molesta, mely még most is éjjel-nappal nyomja agyamat. — És ha már egyszer önmagammal számolok, miért ne vehetne arról a nagy közönség is tudomást? — A kákán is csomót kereső kritikussal édes keveset törődöm, hisz nem az ő kedvükért, hanem a józan hírlapolvasók számára írom e szerény sorokat.

Hosszabb út előtt sajátságos érzés szállja meg keblünket. Rövidebb időre s rövidebb útra indulva eszünkbe sem jutnak az úti bajok és eshetőségek. Am, ha száz mértföldre vagy még messzebbre készülünk: akarva nem akarva vasúti szerencsétlenségekre, vonatkisziklásokra, összeütközésekre, hidak leszakadására, zsebmeteszőkre stb. gondolunk. Csüggedni kezdünk s kérdőre vesszük magunkat: mi szükség nekünk ily hosszú utat tenned? Nem lenne üdvösebb itthon maradnod; békében, biztonságban töltened napjaidat teid, barátid, ismerősid körében? Szórakozást, élvezetet, mulatságot idehaza is eleget találsz, mire való mindezt a messze távolban keresned?

Am a velünk született vágy: látni idegen országot és népet, ismerni újabb társadalmi viszonyokat, szélesíteni tapasztalatainkat, — e hő vágy csakhamar erőt vesz a csüggedésen. Már annyian megtették baj nélkül az utat, melyre készülök, miért ne lehetnék én is ily szerencsés. E gondolat bátorítja a kan-

didatus turistát. El sem meri mások előtt árulni aggodalmait — s útra kél.

Az érzelmek eme phasisai immár nem valának előttem ismeretlenek. Átéltém azokat hat évvel ezelőtt, midőn szintén Olaszországba utaztam, bár akkori utam csupán Velenczéig volt.

Azt hittem, a római zarándoklatra készülve ment leszek az aggodalmaktól. Eleinte nem is háborgattak a gondok; de annál hevesebben és váratlanabban leptek meg az utolsó perczben, midőn útra teljesen felkészülve szobámtól búcsút veendő voltam. Szinte rösteltem a túlságos elzékenyülést, mely erőt vett rajtam. De a mily váratlanul jött, oly gyorsan eltűnt keblemből a bohó aggodalom, — s midőn a gondviselésbe helyeztettem édes reményemmel a budai pályaházhoz kiértem, egészen nyugodt volt kedélyem.

A számunkra rendelt külön vonat esti 8 órakor volt indulandó Róma felé, — de azt tanácsolták: jó lesz már 6 órakor kinn lenni a vasútnál.

A nyert tanácsot, bár indító okait nem ismertük, igen sokan követtük.

Háromnegyed hatkor már szép számban valánk összegyűlekezve a várótermekben. Fél órával később a folyosók is zsúfolásig megteltek zarándokokkal.

Érdekes látványt nyújtott a folyton hullámzó és zibongó tömeg, mely a társadalomnak minden osztályát képviselte.

Aránylag mi papok valánk legtöbben; de a világiak száma mégis jóval felülmulta

mienket. Egy főpap, a rosnói püspök szintén hozzánk csatlakozott.

A zarándokok névsorát már néhány nap előtt megkaptuk, de hogy az hiányos, legott észrevettük, mert a nagy tömegben sok oly ismerőst láttunk, kiknek neveit a névsorban nem olvastuk. Biztosan senki sem tudta megmondani a zarándokok számát. Én azt hiszem, 600-nál többen lehettünk.

Egyébként a mit a névsorból már amúgy is tudtunk, arról saját szemünkkel is meggyőződhattunk. Örömmel láttuk, hogy ősi nevű mágnások, főispánok és egyéb magas rangú férfiak is vannak sorainkban. Örömmel láttuk, hogy nem csak ügyvédek, orvosok, hivatalnokok, földbirtokosok, egyetemi hallgatók, kereskedők, hanem iparosok és földmivesek is részt fognak venni a zarándoklatban. Katona egyetlen egy volt közöttünk. A harmadik osztályu váróterem jóformán felső vidéki atyafiakkal telt meg, kik elmaradhatlan háti batyúikat ezúttal is magukkal hozták. Feltűnő volt a sok hajlott korú férfi és tisztes matrona. Fiatal hölgyek sem hiányoztak, kik mamáik, bácsikáik avagy férjeik oldalához simulva, sugárzó arccal s ábrándos tekintettel várták az elindulás perczét.

Hét óra után a zarándoklat vezérei is megérkeztek. Azt hittük, értesülést nyerünk tőlük az útrakeelés módzatáról és körülményeiről, de csalódtunk. Egyikünk sem tudta: elő kell-e mutatnunk a pénztárnál a már kezünkkel levő ideiglenes útjegyet, s vajjon a

— Oh angyal! hát végre is — nem tagadhatja, — szolt remegő kezeit összekulcsolva az ifjú, — sorsom érdeklí kegyedet, s én kegyednek több vagyok a semminél, — s egy lépést tett előre, hogy a grófnő keze után nyuljon, ... de csakhamar kettővel hátrált. — Istenem! ... megyek, mert megörülök; de mielőtt távoznám köszönet jó grófnő, köszönet! Egy örök létre való boldogságot viszek magammal ...

S ezzel Belkövy az imaterem ajtaját sebesen fölnyitva, mint egy félőrült elrohant.

A grófkisasszony némám, zokogva maradt előbbi helyén, s szívdobogással figyelt a távozó léptek zajára, melyek végre is elhangzottak. A nélkül, hogy helyét változtatná, hogy gyöngéd arcán végig pergő könyeit letörülne, csöndesen ég felé emeli könybe lábadt szeméit, s egy mélyet, szívszagatót sóhajtván mondá:

— Oh! én mégis szeretem őt ... Istenem! én őt szeretem! — mire hangos zokogásban tört ki ...

... Pár nap múlva ájtatosság ürügye alatt a zárdába ment az ő szeretett „kedves testvér“-eihez, s többé vissza sem tért.

Azon órában, midőn mögötte a zárda kapui bezáródtak, Belkövy e levélkét kapta:

„Hadrik kisasszony nincs többé ... de Angela nővér ez életben végnapjait arra szenteli, hogy Belkövy lelke üdvösségéért imádkozzék.“

Kis idővel ezután Foky grófnál az ismerősök ismét találkoztak. Egy megérkező vendég Agayhoz lépve így szolt:

— Nos Tivadar! hallotta ön a nagy ujságot: Belkövy, a híres színész lemondva a világról — kolostorba ment.

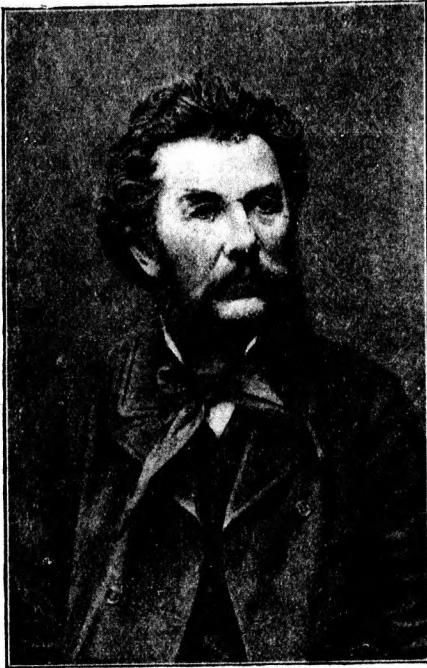
— Igen?!? Tessék! Berzasztó!! — mond Ágay meglepetve. — Nini! hát én ujságot mondok-e az uraknak azzal, hogy a mi Czilikénk tegnap tette le apáczai esküjét? Vagy hallották már az urak?

— Fájdalom igen; — mond egy fiatal báró, — de mi köze neki Belkövy önféjűségéhez?

— Csak azt tudom, hogy mindkettő önféjűség, — felelé Agay, — akármí legyenek, ha az egyiket jobban értem, mint a másikat. Pedig ő tudott valamit.

BRÜCKNER FERENCZ.

Hazánk nagy és kiváló férfainak arczképét igértük adni t. olvasóinknak. Brückner Ferencz ural kezdjük a kiváló kath. férfiak sorozatát.

BRÜCKNER FERENCZ.

Brückner Ferencz honfitársunk, habár Ausztriában él, de Magyarországnak csaknem minden városában megszokott fordulni, a mennyiben több egyházi szer gyárnak képviselője. Meg vagyunk győződve, hogy

a hol ő megfordult és őt megismerték, örömmel veszik sikerült arczképét. — A vallás erkölcsnek buzgóbb és szeretetreméltóbb terjesztőjét a világiak között alig ismerjük. Tagja és pártfogója ő a Monarchia csaknem minden kath. legény egyesületének, buzgó terjesztője a szent Vincze egyesületnek, buzgó terjesztője a szent Vincze egyesületnek.

Az, a ki szeretett családja tűzhelyétől csaknem folyton távol, a folytonos fáradságos úton nem a legkellemesebb foglalkozással keresi élet szükségletét — a pihenés perceit szórakozás helyett folyton üdvös czélnak szenteli. Ma itt buzdító beszédet tart, holnap újra kiváló ügyes bűvész mutatványval mulattat és jövedelmet szerez általa egyik vagy másik kath. legény egyesületnek, vagy más üdvös czélnak.

A napokban Pozsonyban tartott művészeti előadásáról a „Pozsony vidéki lapok“ következő közleményt hoztak. Az ausztriai lapokból csaknem könyvet állíthatnánk össze ama közleményekből, a melyek mind Brückner úrnak üdvös munkálkodásáról tesz tanúságot: „Bűvészeti előadás. A pozsonyi arisztokrácia pénzt nem kímélő áldozatkész-séggel, tegnap egy minden ízében sikerült, érdekes és mulattató bűvészestélyt rendezett a „Magyar király“ szállónak ez alkalomra külön díszített helyiségeiben. Az anyagi siker is fényes. A terem teljesen megtelt elegáns, úri és főrangú közönséggel. Frigyes főherceg és neje Izabella főhercegnő magas megjelenésükkel tüntették ki a társaságot, melynek soraiban ott láttuk: Herberstein gr. főudvarmestert, Prónay szárnysegéd. Eszterházy István gróf főispán, neje s fia. Rimély Károly apátkanonok, Csáky gróf kanonok, gróf Pálffy István s neje, Pálffy Béla, Pálffy-Daun Vilmos, d'Orsay grófné s leánya, id. és ifj. d'Orsay grófokat. Eszterházy Ferencz gróf és neje, Eszterházy Imre grófné s leánya, Mikos báró s neje, Walterskirchen báró s neje, Thurn és Taxis hercegnő, Bajzáth grófné s leánya, ifj. Walterskirchen báró, ifj. Bajzáth

pénztárnál avagy a vonaton kapunk-e rendes jegyet? Ép oly kevéssé tudtuk, kitől kapjuk meg az ígért zarándokjelvényt? s vajjon egy avagy két külön vonat repítend-e bennünket az örök város felé?

A zarándoklat fő-arrangeur-e Schwimmer úr hallgatott, de sőt az étterem egyik sarkába vonulva nem is igen mutatta magát.

Rendetlenségektől és zavaroktól kezdünk félni.

Fél nyolcz óra tájban észrevettem, hogy egyesek zöld könyvecskével kezükben s nemzeti színű kokárdákkal léptek a váróterembe.

Most tudtam meg, hogy a pénztárnál be kell váltani ideiglenes jegyeinket, s hogy ugyanott osztogatják a zarándoki jelvényeket is.

Siettem a pénztárhoz s mintegy húsz percnyi szörnyű toladás után én is megkaptam a zöld könyvecskét, vagyis a rendes útijegyet, s a kezelőkre (manchette) alkalmazni szokott gombhoz hasonló, fehér szélű jelvényt, mely vörös mezőn, zöld bodorzat között kettős keresztet tüntet fel.

Ekkor már rebesgetni kezdtek, hogy két külön vonaton fogunk elindulni. Az elsőre állítólag azok ülnek föl, kik első osztályú jegyet váltottak, továbbá a második osztályú nők és az összes harmadosztályú zarándokok.

Ily formán én, ki második osztályú

jegyet vettem, az első vonatra nem számíthattam.

Már elmult 8 óra, s az elindulásról még szó sem volt.

A zarándokok nyugtalankodni, zúgolódni, majd lármázni kezdtek. Egy tüzesebb vérű fiatal zarándok erősen zörgetett a peronera vezető ajtón, s követte annak felnyitását. Hiába csitítottuk őt, mindegyre zörgetett, mindegyre lármázott.

Schwimmer úr még akkor sem mutatkozott s a vasúti személyzetből sem jelentkezett senki, ki megnyugtana bennünket.

Végre egy negyed kilencz óra után megnyitottak a rég zörgetett ajtókat, s a türelmetlen utasok áradatkint zúdultak ki a peronera. Mindenki szeretett volna az első vonatra feljutni. Én nem akartam toladni s nyugodtan néztem a nem épen épületes dulakodást, mely a két vasúti ajtónálló és a zarándokok közt keletkezett — A dulakodás azzal végződött, hogy az ajtókat a portások bezárták, mielőtt mindannyian a peronera jutottak volna.

Ugy látszik a vasúti urak a második osztályú utasok közül csakis a nőket akarták a vonatra felbocsátani, de persze a nők mindannyian férfiak kíséretében voltak, s tőlük megválni nem valának hajlandók. — Tehát a bölcs vasúti program változást szenvedett, s a másodosztályú férfiak közül is sokan felültek a vonatra, míg a nők jobbra visszamaradtak. A perronera kijutottak

közül is nemsokára szép számmal visszajöttek a váróterembe, mert coupé számukra nem jutott.

Fél kilencz lehetett, midőn az első vonat a pályaházból kirobogott. Én azonban sok más zarándokkal együtt még mindig a váróteremben ültem s önmegadással lestem a második vonat elindulását.

Kilencz órakor újból felnyitottak az ajtókat. A két cerberus újabb dulakodásra készült, s a dulakodás reményében éktelenül kiabálni kezdett. A kiabálás ezúttal egészen fölösleges volt, mert a visszamaradtak nem valának oly tüzes véreik, mint az első vonat zarándokai. Így tehát szép csendesen s toladás nélkül mentünk ki a vonathoz.

Azt hittük, a hosszas várakozásért s az első vonattól való lemaradásunkért nem marad el a jutalom. Reméltük, hogy nem zsúfolnak össze bennünket s hogy kényelmes helyzetben tehetjük meg a 38 órai utat. De hiába reménykedtünk. A vasúti társaság szűkkeblűségét ezúttal sem tagadhatta meg. Heten szorultunk egy coupéba. Némi vigasztalásunkra szolgált, hogy mindannyian váczegyházmegyei papok valánk; név szerint Próbszk Pál új-hartyáni, Posva Lajos lőrinczi esperes plébános, Szabó Márk laghi plébános, Bucsek István, Kubinyi Endre váczzi, Pombszky József holdmező-vásárhelyi káplánok voltak coupé-társaim.

gróf, Bombelles grófné s leánya, Zamovsky gróf és leánya, Lederer bárónő, Rüdts bárónőt s azonkívül még számos előkelő úr és hölgyet. — Az est hőse Brückner úr, ügyes bívészeti mutatványaival folyton derült hangulatban tartotta az élénken érdeklődő közönséget, mely mindvégig kitűnő hangulatban sokszor és élénken megtapsolta az előadót és ügyes mutatványait. (Pozsony vidéki Lapok január 24-én 1888.)

Az önzetlenség prototyp alakja ő, kit olvasóinknak örömmel mutatunk be — kinek némi elismerésül szolgáljon e megemlékezés — mert ennél egyebet, de ezt is ritkán, úgyis ritkán nyer.

A hosszú pályán anyagi siker nem koronázta fáradhatlan működését — hisz jutalmát különben is nem e földön keresi e buzgó katolikus férfiú. Isten tartsa meg őt még sokáig az emberiségnek!

A pályaválasztás a hit és ész világánál tekintve.

(Vége)

37. Magaviselet a megtalált pálya után.

Ha odáig jutottál, miszerint határozottan mondhatod magadnak: hiszem, hogy én e pályára vagyok hívva, úgy legelőször hálát mondj Istennek a vett felvilágosításért. A hivatás felismerése fontos kegyelem; hogy mily sok függ ettől? az csak az örökkévalóságban leszen előtted világosság először.

Akkor pedig, midőn eljött azon időpont, hogy a feltalált választás kiviteléhez fogj, tedd rá komolyan kezdetet. Ha nehézségekbe ütközöl, ne engedd magadat elkedvetlenítettetni. Kérd Istent komolyan, hogy segítsen cselekedni, a mint a megismerésre segített. Azoknak, kiknek számadással tartozól, tisztán és kötelességhűen terjeszd elő az okokat, melyek éppen ezen pályára hívnak. Nézz azon eszközök után, melyek szándékod kivitelében segíthetnek, használd azokat okosan és állhatatosan.

Mit használ a felséges hivatás, ha a tevékenység hiányában el nem éretik?

Ha kivitelnek még nem jött el ideje, a megismert hivatáshoz hű maradj. Semmi sem alkalmasabb aggodalmakat kelteni a jövőre vonatkozólag, mint a folytonos habozás, akarás és annak ismételt feladása, az ide s oda való tapogatózás. Ma ezt, holnap meg mást akarni, vagy a megfontolás hiányára, vagy az aggodalomtól származó állhatatlanságra mutat. Egész más az, ha legyőzhetetlen akadályok gördülnek az útra. Akkor halaszd el elhatározásodat, vagy pedig, ha az idő sürget, kérj tanácsot újra Istentől.

38. Záró-szó.

Itt fekszik tehát előtted, óh ifjú, életed egyik legfontosabb vállalata. Mint ember elé, úgy van eléd állítva a feladat, Istent, uradat megismerni, szolgálatod által őt dicsőíteni és így üdvözülni. Az eszközök közé, melyek e cél elérésére kínálkoznak, mindenek előtt az Isten által neked szánt életpálya; életpályád éppen azon kötelemeket foglalja magában, melynek teljesítésére te már igen régen fel vagy

növe; abban vannak mindazon kegyelem ajándékok letéve, melyek segítségével a nehézségeket legyőzni s hivatásod követelményeinek a legfőbb mértékben megfelelni képes leszel.

Úgy lépj tehát nyugodt és bizalmas kedéllyel, komoly és elhatározott észszel ezen oly fontos foglalatosságra. Ünnepeles pillanat! Ott fekszenek előtted a különböző pályák, hasonlóan meg annyi úthoz, melyek közül egyen az életem átjáródokolni és bizonytalan időköz után a nagy útcélhoz eljutnod kell. Ott különféle, — komoly, barátságos, embernélküli, benépesült, pusztá, termékeny — vidékek tárulnak eléd: mely irányban fogsz tartani? lépteidet hová intézed? mely ösvényre bírod magadat?

Még egyszer: ne feledd soha, véd erősen fejedbe, tartsd mindig szemeid előtt, a te cseleked Isten, a boldog öröklét, a boldog sírontúli lét. E földön minden lépésnek e célhoz keil benünket közelebb hozni. A hány lépést csak teszel, ha azok nem a rendes úton s az Isten által neked előre kijelölt ösvényen kívül történnek: elveszített hiabavaló fáradság, eltévesztett cél, legalább is időt rabló kerülő út, pótolha-

szívéből kiolvasta, így szólott hozzá: „óh mily szerencsés vagy te! most a jogot tanulmányozod; egykor fáradaimaid jutalmául tudorrá leszel; egykor, mint ügyes ember nagy tekintély és vagyonra fogsz szert tenni, s egykor, mint híres ügyvéd nagy nevet szerzesz s mindig föllebb emelkedel.“ Így sorolta fel Fülöp a gazdagságokat egymásután, melyeket az ifjú elérendő volt és melyek már valóban is lelke előtt lebegtek s végül ezen felkiáltással zárta be: „Mily szerencsés vagy te Ferenczem!“ Kezdetben azt hitte Zazarra, hogy ez a szentnek komolysága. De ime gyorsan atkarolta Fülöp a meglepett ifjút, magához szorítá és fülébe súgá: „És akkor?“ Ezen pár szó mélyen véssődött Zazarra szívébe, nem is tudta többé kivetni eszéből. Folytonosan fülébe hangzottak a szavak: „És akkor?“ Én tanuló, hogy szerencsémeket eszközöljem a világban . . . és akkor? És ha ezt, vagy azt elértem — mi lesz akkor? Akkor . . . jön a halál, akkor . . . az ítélet s azután az öröklét . . .!“ Nem sok idő mult el s Ferencz megváltoztatta elhatározását, lemondott a világról s egészen Isten szolgálataira adta magát és később szenthez illő halállal mult ki, mint szerzetes.

„És azután?“ — „Futuram“ inquire, futuram cogita mansionem.

A. M. D. G.

Ima jó pályaválasztásért.

Óh Istenem, te a bölcsesség és tanács istene, ki szívembe a jó akaratot oltottad, csak neked kívánok tetszeni és tekintettel pályaválasztásomra csak a te szent akaratod akarom teljesíteni, add nekem a legszentebb szűz anyám szent pártfogóm, szent József és szent Alajos könyörgése által e kegyelmet, hogy megismerjem, mely pályát kell nekem választanom és hogy azt el is érjem, hogy így a te tiszteletedet nagyobbítsam, üdvömet munkáljam s azon menyei jutalmat kiérdemeljem, melyet te, isteni akaratod teljesítőinek megígértél. —

Amen!

MADONNA DELLA SCILIA.

tatlan mulasztás! Igaz, hogy lehet eltévesztett hivatás, a mely tekintve az örökkévalóságot, még jóvátehető; igen van itt a földön engesztelés mindenért: de még egyszer, a kerülő út időrabló, gyakran veszélyes, egyszersmind végzetes. Engedjék át magukat a könnyelműek a vaksorsnak; az közömbös lehet rájuk nézve, hogy mely ösvényen jutnak az örökkévalóság kettős kapujához: te eszesebb légy, te bölcsében cselekedjél, gondoldj inkább magaddal, tégy kockára mindent azért, hogy a menyeyi Jerusalemben kapuihoz juthass. Ennél fogva tekints körül idejekorán, légy megfontoló, válaszd, a mi neked legmegfelelőbb, legbiztosabb, egy szóval az Isten által számodra készített és jelölt utat; futuram inquire (civitatem.)

Ismeretes azon tanulságos beszélgetés, melyet egykor Nérei Fülöp, a szent ifjú barát, egy törekvő, de egyszersmind világias érzelmű ifjúval folytatott. Zazarra Ferencz, a szent férfiú gyónója, a jogtudományokat tanulmányozta remélvén, hogy ezáltal tisztelet és méltóságra fog jutni. Egykor magához hivatá őt Fülöp, a legszívesebben fogadta s vele jövőjéről társal-gott. Miután az ifjú terveit — úgy szólván —

A NYOMOR TENGERÉBŐL.

BESZÉLY.

Degré Alajostól.

(Folytatás.)

Az ezredes meleg udvariassággal fogadá. Megjelent Felici.

Endre szemei villámokat szórtak.

A szép özvegy pedig el nem nyomható meglepetésének hangját.

Mindhárman kérdőleg tekintének reá.

— Holt híret hallottam és most annál kellemesebb . . . rebegé Felici, hogy . . . hogy . . .

— Hogy még viselnem kell szenvedésemet, — egészíté ki Endre.

— E szenvedés százezrek, sőt milliók közt oszlik meg.

— Ez nem hogy enyhítne rajta, sőt súlyosbítja.

— Főleg a túlzóknál.

Endre az undor és megvetés egy nemével tekint a nőre, aztán megjegyzését válasz nélkül hagyva fordult barátjához és az ezredeshez.

E pillanatban a terem ajtaja megnyílt s Berta megjelent.

A férfiak szemeit oly káprázat fogta el, hogy mindhárman diéskört láttak körülé sugározni.

Kräftig a boldogságtól.

Aladár az emésztő fájdalomtól.

Endre megrendült lelki állapotától.

Mindnyájan egy villanszokra átczikázását érzék.

És Felici?

Elhalványult az irigység, bosszú és féltékenység miatt. Ajkait oly keskenyre voná össze, hogy annak veres színéből egy vonalnyi sem látszott; szemei nyugtalan tévedeztek s homlokán egyetlen, de vészjósló felleg húzódott át.

Valóban igéző jelenség is volt Berta, arany színű haja pongyolán omlott vállára s egész fejdíszre fekete csipkéből állt, míg gyönyörű vonásain, különösen bájos ajkai körül, kimondhatlan mélabús kifejezés volt észrevehető. Fe-

— Ma, újév napján . . . tovább nem folytathatá, mert Berta összerogyott.

Aléltan vitték fülkéjébe, hová csak férje követte.

Az ebéd későbbre halasztatott, hová félórával később Berta megjelent.

Elég kedélytelenül s feszültséggel folyt le az egész.

Délután Berta egy kedvező pillanatot felhasználva, megszólította Endrét:

— Kegyetlen!

— Ön mondja ezt?

— Mi hozta ide?

— Menekülés a halál elől hogy lelkileg is meghaljak.

— Vagy a bosszú?

— Az sem birná többé megmásítani a történeteket.

— Kell önnel beszélnem.

Az orvosnál.

lete szemeiben parázs égett, mire nagy pillái néha árnyat vetettek; öltözete hamuszín selyemből állt; ékszer nem viselt.

A néma jelenetben mindenki arcáról leolvasható, hogy szíve szorul, vére lázong, a feje szédeleg. Hasonlított némileg a jelenet ahhoz, midőn Luciában Edgardo váratlan megjelenik a násznép között.

Berta előbbre lépett volna, de reszkető lábai megtagadták a szolgálatot.

Kräftig úr illemszabályait megtartva várakozott, hogy az vezesse az asztalhoz a háziasszonyt.

Aladár kétségbeesetten örvendett, hogy hasonló kínos jeleneteknek ma végét veti.

Endre megsemmisülve érzé magát. Végre erőt vett s azon elszánt bátorsággal, mint az igazi hős lép a halál elébe, szilárd léptekkel közeledék Bertához.

Berta előtt minden elhomályosodott s minél inkább hallotta közeledni a lépteket, annál jobban fogyott ereje. Midőn e lépteket már nem hallá, többé szívének dobogását nem érzé.

Endre magát meghajtva kezdé:

— Mikor?

— Ma este, lakosztályomban egyedül leszek.

Felici lázas izgatottsággal nézte ezen suttogást s lélegzetét is visszafojtá, csak hogy ellessen valamit belőle, de retentő bosszúságára egyetlen szót sem birt megérteni, mert ha vergődött is hang füléhez, értelme reá nézve elveszett, angolul folyván ez a kis szaggatott tárgyalás.

Endre boldogabb volt, mint mennyit még a nyomorult élettől remélhetett. Benső, szeretetjeljes és tanúk nélküli búcsút vehet attól, kinek bírása volna egyedül képes még életének érdekét adni.

Mivel azonban minden elveszett, hadd vesszen maga az élet is, de utolsó percei legyenek megédesítve, s az csak Berta által lehet; erre kilátás, erre kedvező alkalom kínálkozik . . . ez augusztus 13-a óta az első nap, mely elborult egén egy sugárt engedé áttörni, de tán az utolsó is.

(Folytatása következik.)

Életszabályok.

Gyűjté: Id. Kador Sándor.

Jámbor fiatalból válik áldott öreg.

*

Ki mást becsül, magát becsüli meg

*

Boszút állni nem vitézség.

*

A gyakorlás legjobb mester.

*

Rossz tanácsadó a harag.

*

Heverő ember szerencsáját is elheveri.

*

Idővel és pénzzel takarékos légy.

*

Hol az Isten őriz, pókháló is kővár.

*

Jónak jó a kenyerese.

*

Ki mint keresi, úgy veszi hasznát.

*

A ki egy tűt elcsen, ökröt is próbál az.

*

Másét „nebántsnak“ nevezik.

*

A nyakasnak nyaka törik.

*

Hizelkedő nyelv, nyalva ejti a sebet.

*

Mire szükséged nincs, egy krajczár is sok érte.

*

Nincs a tudmálynak rest ágyban fekvése.

*

Vetekedésnek veszekedés a vége.

*

Ki a gonosznak szolgál, kin a fizetése.

*

A szerencse nádszál, könnyen eltörik.

*

Jégre metszett kép nem sokáig ép.

*

A vas is megvásik idővel.

*

Ne akarj fölöttébb elmésnek látszani.

*

Ne kérkedjél a nyert tehetségekkel.

*

Ne igéj semmit hirtelenséggel.

*

Magadéról hallgass és ne színeskedjél.

*

Ne kapj csipős szókkal más legyalázásán.

*

Szeresd a jót, de ne haszonkeresésből.

*

Megfontolás előtt ítéletet ne hozz.

*

Túrd el mások gyöngeségét s kerülj azokat.

I R O D A L O M.

Katholikus Hitoktatás Havi folyóirat a hitoktatás elméleti és gyakorlati művelésére. II. évf. 12. sz. Ára egész évre 3 frt. félévre 1 frt. 55 kr. Szerkeszti Fonyó Pál. Ezen tartalomdús folyóirat az új évfolyamban különösen foglalkozni az évtizedek óta függőben levő katekéziséssel, a középiskolák hitoktatásának miként való rendezésével, a hitoktatók országos congresszusának előkészítésével. Ajánljuk ezen becses folyóiratot t. olvasóinknak figyelmébe.

Ultramontán levelek. A mintegy 12—13 éves mű ára 1 frt. 20 kr. (vagy 4 intentió.) Papnövendékek 90 kr-ért kapják. A megrendelések Karsch Lollion tanár urnak (Nagyvárad, papnövelde) küldendők.

H E T I K R O N I K A.

Kisfaludy-ünnep Győrött. A vidám nagy termét szorongásig megtöltötte Győr város intelligens közönsége, hogy résztvegyen a Kisfaludy Károly születésének százéves évfordulójára rendezett diszgyűlésen.

A város, vármegye, kir. törvényszék, kir. jogakadémia tanári kara és polgársága, a főgymnasium, főreáliskola, tanítónő-képzőintézet és a városbeli különféle egyesületek s testületek képviselve voltak. Az ünnepen megjelentek Ziskay Antal dr. és Perlaky Elek orsz. képviselő is. A budapesti Kisfaludy-társaság és a téthi társaskör távirati üdvözlöt küldtek. Saját ünnepeik miatt képviselőt nem küldtek.

A diszgyűlést a Hymnusz eléneklésével nyitották meg, mit a közönség a szintársulat összes férfitagjainak közreműködésével énekelt. Ezután Laszberg Rezsó gróf, a Kisfaludy-szobor nagy bizottságának elnöke a diszgyűlést megnyitottan nyilvánította ki, miután röviden ismertette az ünnep célját, mire Kisfaludy Árpád Béla egyetemi tanár elszavalta alkalmi költeményét.

Ezt Koltai Virgil dr. főgymnasiumi tanár emlékbeszéde követte. Gonddal szerkesztett értekezése nagy hatást keltett. Jellemezte a kort, melyben Kisfaludy Károly élt és a tevékenységet, melyet kifejtet. Irodalmi munkásságát s annak nemzeti érzületünk és életünkre kiható befolyását.

A lelkes éljenzések után a szintársulat tagjai elénekelték Kisfaludy Károly „Szülőföldem szép határa” című népdalát.

Miután Laszberg Rezsó gróf a Kisfaludy-kör megalakulását határozatilag kimondta, a közönség legnagyobb a Szüts-utcai 6. számú ház elé vonult, hol Kisfaludy Károly tanulókorában lakott.

Itt Kiss Ferencz bizottsági jegyző mondott szép beszédet, miközben zajos éljenek között levonták az emléktábláról a leplet.

Ismételt éljenek hangzottak fel, mikor előtűnt az emléktábla. Márványkövén aranybetűk hirdetik: „Itt lakott Kisfaludy Károly tanulókorában. 1799—1804.”

Délután 5 órakor a kath. tanítóképző intézetben alakult Kisfaludy-önképzőkör tartott diszgyűlést nagyszámú közönség jelenlétében.

Szávay Gyula a „Győri Hírlap” szerkesztője, a diszgyűlés alkalmából emléklapot adott ki, melynek czimlapján Kisfaludy Károly arcképe látható. Az emléklap Kisfaludy Károlynak atyjához intézett eredeti levelét, Kisfaludy Árpád, Ábrányi Emil és Rákossy Jenő alkalmi költeményeit, Koltai Virgil emlékbeszédét, Kisfaludy Sándor eredeti levelét és a győri Kisfaludy szobor-ügy ismertetését közli.

Este díszelőadás volt a színházban.

Egy laptársunk következő meglepő hírt hozza: **Magyar püspökök lemergi fenhatóság alatt.** A lemergi „Dziennik Pólszky” című lapnak Rómából egy meglepő hírt táviratoznak. E szerint XIII. Leo pápa a maga kezdeményezéséből a Congregatio de propaganda fide-t megbizta, nyilatkozzék a felől, nem lenne-e czélszerű a magyarországi görög katolikus püspököket a lemergi ruthén metropolita hatósága alá helyezni, a ki azután pátriarkai méltóságra emeltetnék. Ez intézkedést állítólag az tenné szükségessé, hogy magyarországi gör. kath. püspökség körében a fejelem feletlebb meglazult s mind több hajlandóság mutatkozik az orthodox görög keleti (a szkizmatikus) egyházba való átérésre. Ama ruthén küldöttség előtt, mely a napokban fog a Vatikánban tisztelegni, a pápa valószínűleg kifejti e részben való nézeteit. E hírt mindenesetre a legnagyobb fentartással közöljük: annyit azonban már ma is megjegyzünk, hogy bármely magyarországi egyházat más, mint magyar egyházi hatóság jurisdikciója alá helyezni akarni, a magyar király apostoli jogai s a magyar állam közjoga elleni sérelem, melyet a magyar kormány s a magyar közvéleménynek egyforma határozottsággal vissza kell utatania.

A duna-szerdahelyi választás. A duna-szerdahelyi kerület legujabb jelöltje — mint nekünk írják, — Hentaller Lajos, a függetlenségi és 48-as párt ösmert, derék tagja, ki jelenleg is a kerületben időzik s mindenütt a legnagyobb rokonszenvvel fogadják.

Muszka állapotok. A havazás egyre tart, ha a muszka ezárnak gusztusa van Budapestre, nem is csodáljuk, csakugyan úgy néz ki a főváros, mint ha már Oroszországhoz tartoznék. A hó az utcákon magas domboká növekedett. A járdák tisztítása legkisebb gondját képezi a nagy bugyelárisú háziuraknak. Most lehetne gyarapítani a szegény cassát, ha volna rendőrségünk, a milyent csak oszményileg bírhatunk. Szigorú pénzbüntetésre kellene kivétel nélkül itélni minden olyan házi urat, ki nem tartatja rendben háza előtti járdát. De ki törődik azzal, ha mindjárt fele a főváros lakosságának kitöri a lábát vagy kezét.

Még népfelkelőnek sem akarnak beválni zsidóink, az anyakönyveket hiányosan szerelik fel, csúrik csavarják a dolgot pedig hasztalan — süssd el magad urfiak — ki kell bujni a tollából.

Szerkesztők vasárnap e hó 12. Pozsonyban a kath. legényegylet helyiségeiben felolvasást tart valamint a hangversenyen is fellép.

Az Eötvös-Vadnay ügy e napokban megjelent nyilatkozatokat tekintve mind bonyolultabb lesz.

Legközelebb nagy költőknek Szulik Józsefnek arcképével valamint életrajzával kedvesedünk olvasóinknak.

Hireinket nagy részét el kellett hagynunk képeink miatt.

H A S Z N O S T U D N I V A L Ó K.

A „rövid” szivarok versenytársa. A „kurczik”-nak alighanem bosszu lesz az orruk, ha meghallják a dohánygyárak igazgatóságának abbéli elhatározását, hogy új két krajczáros kubákkal való áregyenlőségnek, állítólag „még sokkal jobbak lesznek” (huh!) mint a kurczik. A dohánygyárak igazgatósága egyuttal fölszólította a gyárakat, hogy nagyobb gondot fordítsanak a gyártásra, mert a közönség eddig joggal panaszkodott a szivarok élvezhetetlensége miatt. Az ellentmondás, mely itt tapasztalható, igen kedves. A dohánygyárak igazgatósága elismeri, hogy eddig rosszak voltak a szivarok, de most olyan szivarokat fognak gyártani két krajczárért, melyek sokkal jobbak lesznek, mint az eddigiek. Örülj, óh nép!

A csárdástáncz egykor és most. Ajánjuk fiatalágunknak a következő figyelemreméltó sorokat: Évekkel ezelőtt ez a magyar nemzeti táncz volt; órákig gyönyörködhetett annak nézésében az ember, a tánczosok és tánczosnők kitűntethették magukat benne. Ma ezt a szép tánczot csak a kevésbé finom közönség tánczolja eredetien, ellenben az úgynevezett finom közönség ezt a gyönyörű tánczot cancanhoz hasonló, minden tisztességes embernek visszataszító ugrálásra, ránczigálásra stb. sülyesztette alá. Én megtiltottam leányomnak, hogy ez a most divatos „csárdást” tánczolja és valahányszor ez a táncz kezdetét veszi, elhagynom vele együtt a termet. Ha minden anya úgy gondolkodik mint én, a fiatal emberek fel fognak hagyni az olyan tánczozal, a mely egy korcsmába való. „Egy anya.”

F R I S S I T Ó.

Új meglepetési mód.

Az asszony belép lakójának szobájába s látja az asztalon tótágast állani.

— Az istenért, mit csinál Izidor úr, ezirkuszba akar menni?

— Oh, nem, de fázik neküm a lábom és thodja, fölnt a levegő melegebb; azért tartom a lábaimat fölfelé.

Nefeletjs.

V e n d é g l ő s: (régóta tartozó vendégéhez) Szívesen hitelezek még önnek, de ne felejtse el kérem, hogy elsején nagy fizetésem lesznek. **V e n d é g:** Oh kérem, reám nézve ne aggódjék, hiszen nekem semmivel sem tartozik.

Zsidó iskolából.

Tanító: „Neked meg nincs is könyved te gézengúz, hát hogyan tanulsz meg majd, a mit könyv nélkül föladsz?” — Nebulo. „Hát mire való nekem a khönf. mikor ógyis khönf-nélkül khöl tudnom, a mi benne van?”

Ur: (a szolgálhoz.) János menj az indóházhoz és nézd meg, mikor megy az utolsó vonat, (2 óra múlva visszajön.)

Ur: De az istenért, hol voltál ennyi ideig.

Szolga: Igen sokáig kellett várnom, de most már hála Istennek elment.

Vidéki.

„Ugyan tisztelt úr, mire való az a vasrúd a muzejumon?” — Fővárosi. „Hát a bizony atyafi arra való, hogy ha a ménkü leüt, hát azon aztán lefut!” — Vidéki. „No má' a' nagy héjjáavalóság, hiszen lefut az a nélkül is!”

Smüle erkölcsi oktatásai Szymi fiához.

„Oljan édes se ne légy mint a méz, mert akkor kiszopnak, de olyan savanyó se ne, mint az ezet, mert akkor meg khiphökösnek!”

A szónok és a számár.

IV. Henrik királyt utazás közben egy kis város előljárósága üdvözölte. Alig kezdett a szónok beszélni, egy közelben legelő számár is ordítani kezdett.

— Kérem csak ne egyszerre! — mondá a király. — Tessék egymásután szólni!

A zsidó iskolából.

— Mond meg neküm Kóbi Ganselfeisch, hogyan fejeznéd ki egyszerű prózában Vörösmarthy khülteményének ezt a sorát: „Fürthidben tengervészés éj?”

Ganselfeisch Kóbi: „Edj fürthelmes thengeri viharos éjszaka!”

Legyen a the bugyellér egy zsákuteza, a the barátodé pedig egy — Dureh-haus!”

Felsült zsidó.

Behívták a zsidót a bíró elé, kit azzal vádoltak, hogy saját házát felgyújtotta, mert kétszeresen volt biztosítva.

Bíró: Igaz az, hogy felgyújtotta saját házát?

A ravasz zsidó nem felelt semmit. úgy tesz, mintha nagyot hallana.

A bíró még egyszer kérdezi.

Ugyanazon hallgatás.

Végre észrevette a bíró a ravasz zsidó szándékát, azért oda megy hozzá s halk hangon a fülébe sugja:

„Tudje-e kedves Lichtenstern úr, hogy ma délután lesz végrehajtás Domszögi földbirtokosnál, ki önnek is adósa?”

A zsidó erre a beszédre felugrik a vádlottak padjáról s megakarja ölelni a bírót, de ebben a szándékban megátoltatván, így szól:

„Gatt über der Welt! Mojd elfhelejhethem! Khöszönöm bíró ör, hodj érthesitheth felöle.”

Ezzel a ravasz zsidót megkötözték, miután már semmit sem tagadhatott s börtönbe tették. Ott tehát gondolkozhatott a végrehajtás részleteiről.

Három pofon.

Iczig, feldühösödve valamin Aronra, képen teremté. Aron háromszor adta vissza a pofont.

Iczig azonnal bepanaszolta Aront. Aron a következőkép mentette magát.

— Teljes joggal viszonoztam háromszor a kapott nyaklevest. Egyet adnom kellett, mert ő is adott. A másik azért illetté Icziget, mert bár tőlem nem kapott, mégis adott nekem. A harmadikat azért kellett khapnia, hogy egyet, mint én, ő is ok nélkül birjon.

A kurta korcsmában.

Tányérozó: Kérem a táncz pénzt.

Iczig: Was? Hisz én nem thánczoltam mogomat.

Tányérozó: Mintegy! Izzad, hát fizessen meg.

Kétértelmű.

Vendéglős (gyanús vendégéhez, a ki már sok bort ivott). — Hallja-e, fizesse, meg a mit költött, mert majd utóvégre nem tudjuk, mennyit ivott.

Vendég: Ohó! Csak ne ijedjen meg! Ilyesmi nem történik meg velem. Nekem mindig fejemben van az, a mit megiszom.

Szerkesztői üzenetek.

L. János. Becses látogatását örömmel vesszük a hét végén, mivel körülbelül szerdáig távol vagyok Budapesttől.

V. Z. Minden rendbe jön — gondolhatod az okokat.

Mindazok a kik levélben kérdést intéztek, a felelet magánlevélben kapták meg.

B. József. Talányokat kép nélkül ha beküldenek szívesen vesszük és adjuk, ha jók.

László István. Sajnáljuk, de béli tudósítást lapunk keretébe nem szóríthatunk.

X. Y. Ezen betűk alatt kérte a szerk. üzenetekben a választ. Megadjuk. Ha ön úgy rokonszenvez a kath. vallással és zsidó létére az igaz honorariumért meg költeményeket is ír kath. szellemben — úgy azt a tanácsot adjuk, — hogy eltekintve rossz verseitől, előbb legyen katolikus, különben tisztességes lap fel nem veszi dolgozatát, ha bár mily kiváló lenne az.

HIRDETÉSEK.**A „KORUNK”**

szerkesztősége és

kiadóhivatala.

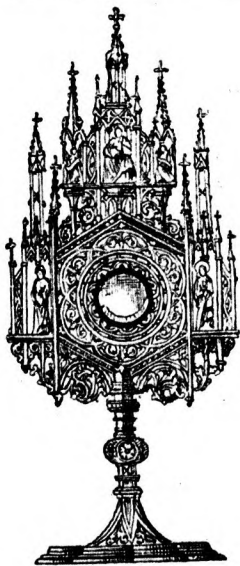
Budapest, VIII. Mária-utca 30.

HIRDETÉSEK

a legolcsóbb árban félévetnek.

Szerkesztő otthon található

3—6 óra között.

Himzett miseruhák
és
egyházi szerek gyára

ZAMBACH ÉS MÜLLER

Ő Eminentíája a Bibornok és Magyarország Herczeg Primásának szállítója

Bécs, Szent-István tér 5-ik szám.

Raktára: Linz, Herrenstrasse 16.

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek.

Ujólággal figyelmeztetjük t. olvasóinkat

KORUNK 1887-IKI ÉVFOLYAMARA

(39. szám)

melyet terhianyában posta költséggel együtt 3 frtért küldünk meg.